

Jimmy K. Larsen, der oprindeligt er uddannet rør lægger og blikkenslager, fik idéen til at bruge de ultraviolette stråler som rensemetode for snart 20 år siden. I første omgang udviklede han et system, der kunne rense og genbruge de store mængder skyllevand, som vandværkerne bruger til at rense vandrørene med. Senere er også luftrensning kommet til. Foto: Jens Bertelsen

Miljøfirma leger med de store spillere

Blikkenslageren på Langeland har haft succes med miljøvenlig renseteknik, der sælges over hele verden

VÆKST
LEDELSE

AF JENS BERTELSEN

Jimmy K. Larsen måtte låne en ekstra stor gaffeltruck hos naboen, Vestas-fabrikken på Langeland, da det seneste projekt skulle læsses på en lastbil: Et syv ton tungt rensningsanlæg til spildevand, som bagefter sneglede sig ned gennem Europa til en fiskefabrik i Nantes. Millionordren kommer til at give udslag i regnskabet for Jimmy K. Larsens virksomhed, Jimco, der siden 1993 har haft hovedkvarter i et industriområde i Rudkøbing.

Her udvikler firmaet miljøteknologi, der kan rense spildevand og luftforurening ved hjælp af ultraviolet stråling med kraftige UVC-lamper. Det bruges især hos de store fødevarerproducenter, der gerne vil forrense spildevandet, inden det ender i kloaksystemet.

Systemet kan også bruges til at rense bakterier i luften, og

det har givet et ekstra nichemarked, da frygten for svineinfluenza var på sit højeste.

Opfindelserne har givet mange rejsedage til iværksætteren og direktøren, som i sidste uge selv måtte en tur til Frankrig for at hjælpe med at installere det store spildevandsanlæg.

»Jeg kan også godt mærke, at mange danske fødevarerproducenter er flyttet til udlandet. Men det betyder ikke noget. Vi leverer over hele verden,« siger Jimmy K. Larsen.

Patent på metode

Han skal nu i gang med et tilbud på rensning af 200 kubikmeter spildevand i timen hos en tysk fjerkræproducent, og her bliver der igen behov for det tunge materiel.

Jimco har patent på sin rensningsmetode, der fungerer uden brug af kemikalier, og allerede i 2000 blev den lille virksomhed belønnet med EU's

miljøpris i kategorien »Renere teknologi«.

Inden da havde firmaet lige leveret et stort miljøvenligt rensningsanlæg til Tulips suppefabrik i Esbjerg, som stadig bruges som reference over for nye kunder.

»Et af vores problemer er, at det stadig er tilladt at rense spildevand med kemikalier. Vi kender dybest set ikke langtidsvirkningen af den metode endnu,« bemærker Jimmy K. Larsen tørt og har taget sælgerkasketten på.

Oprindeligt var han uddannet rør lægger og blikkenslager, da han for snart 20 år siden fik idéen til at bruge de ultraviolette stråler som rensemetode. VVS-installatøren i nabobyen Tullebølle gav ham lov til at eksperimentere som selvstændig ved siden af det daglige arbejde, men snart kunne Jimco stå på egne ben.

Han udviklede et system, der kunne rense og genbruge de

store mængder skyllevand, som vandværkerne bruger til at rense vandrørene. Senere kom en løsning, der kunne rense grundvand, der var forurenet med organiske opløsningsmidler, og i begge tilfælde var det en lige så vigtig opgave at kunne dokumentere, at alt vandet var behandlet med UVC-strålerne.

Rensning og fritureos

»Jeg blev kontaktet af et firma, der skulle hjælpe en kunde med at rense fedt og olie ud af luften fra et stort anlæg, der blev brugt til friturestegning. De mente, at hvis jeg kunne bruge min teknik til vandrensning, så måtte den også kunne bruges til luftrensning,« fortæller Jimmy K. Larsen.

Han satte sig ind i markedet og kunne se, at industrifriturestegning ofte giver problemer, fordi store mængder af fedt samler sig i rørene og udgør en stor brandrisiko.

Patentet skal forsvares

Ti ansatte og en bruttofortjeneste på knap fire mio. kr. Selvom Jimco på Langeland har foden indenfor i de store fødevarevirksomheder og hotelkæder, er det stadig en ganske lille virksomhed.

Indehaveren Jimmy K. Larsen havde da også gerne set, at han efter snart 20 års arbejde stod i spidsen for et noget større firma, men han har haft svært ved at holde opfindelsen inden for miljøvenlig vand- og luftrensning for sig selv.

»Den største hæmsko har været, at folk stjæler med arme og ben. Det er ikke morsomt, og selvom jeg burde være en smule stolt over, at man vil kopiere mine produkter, er det frem for alt frustrerende,« siger Jimmy K. Larsen.

Har brændt fingrene flere gange

Han hiver det ene ringbind efter det andet ud af reolen. »Plagiater« står der på et af dem, et andet er til advokatbreve og en stribe andre er kontrakter med virksomheder. Jimmy K. Larsen ville gerne have det globale salgsarbejde fordelt på flere agenter, men han har efterhånden

brændt fingrene flere gange. Der er især én sag, der bringer følelserne i kog. Jimmy K. Larsen skulle levere luftrensning til en storleverandør inden for industri-køkkener, og han brugte meget tid på at tilpasse sin ultraviolette nedbrydning af fedt og olie til firmaets emhætter.

»Jeg rejste rundt og lærte dem at bruge vores teknologi og havde udviklet en enhed, der passede til deres produkter,« siger Jimmy K. Larsen og viser kontrakten om et tæt samarbejde med firmaets afdelinger over hele verden.

Men pludselig opdagede han, at samarbejdspartneren selv var begyndt at fremstille ventilationssystemer med UVC-teknologi, og samarbejdet faldt bort. Selvom Jimmy K. Larsen oplever, at kontrakten er klokkeklar, kunne han umuligt sende kunden i retten.

»Min advokat sagde, at jeg skulle lægge en halv mio. kr. på bordet. Så ville det være en god begyndelse. Men jeg havde brugt mine penge på at udvikle produkterne og havde ikke råd til at føre en sag,« siger Jimmy K. Larsen.

Han har siden 2000 haft patent på sin

teknologi og troede dermed, at han var beskyttet imod plattenslagere, der ville kopiere hans produkter. Det er han teknisk set også, men det kræver, at han har ressourcer til at beskytte sit patent.

Bevisførelsen er din

»Et patent er ingenting værd, hvis du ikke kan forsvare det. Det er dig, der har ansvaret for bevisførelsen, og din advokat skal betales forud,« siger Jimmy K. Larsen, der mener at kunne genkende sin egen patenterede teknologi i mange andre sensesystemer, der udbydes på markedet.

»Der burde være mulighed for, at mindre virksomheder kunne få hjælp til at føre den slags retssager,« siger Jimmy K. Larsen, der trøster sig med, at der fortsat har været plads til hans nichevirksomhed.

»De glemmer, at selvom de kopierer mine produkter, er det stadig ikke et kerneområde for dem. De bliver aldrig ret dygtige til at gøre det,« lyder det fra Jimcos direktør. j b

Væksthuse hjælper med patenter

At få patent på en opfindelse er en stor sag for de fleste mindre og mellemstore virksomheder, men hvad gør man, hvis en konkurrent bagefter kopierer ens produkt?

Det er dyrt at sætte en advokat på opgaven, og der gives ingen garanti for udfaldet af en eventuel retssag. Derfor ser væksthuse flere eksempler på mindre virksomheder, der må leve med, at deres patenterede opfindelser er blevet kopieret.

»Men har man givet sig i lag med at søge et patent, vil det typisk have to årsager. Man vil gerne beholde opfindelsen for sig selv, og man har gjort sig nogle tanker om, hvordan man vil håndhæve de rettigheder, der følger med at have et patent,« siger vækstkonsulent Poul Damgaard Sørensen, Væksthus Midtjylland.

Han har speciale i patentering og leder et projekt om patentscreening i samarbejde med Patent- og Varemærkestyrelse. Væksthuse kan ikke hjælpe med at betale advokatregningen, men de kan yde et tilskud til en forundersøgelse, der afdækker, om det overhovedet kan betale sig at føre en retssag.

»Spørgsmålet er, hvor stærkt dit patent er. Hvis det er svagt, har den konkurrerende virksomhed måske ikke gjort noget forkert. Sommetider er det nok at flytte et komma, og så har man et nyt patent,« siger Poul Damgaard Sørensen.

Her må man søge hjælp hos et af de professionelle patentbureauer, og væksthuse har mulighed for at dække halvdelen af regningen til forundersøgelsen, dog maksimalt 10.000 kr. j b

Slutkunden viste sig at være Daloon i Nyborg, der manglede en effektiv løsning til luftrensning efter stegningen af de kendte forårsruller. Jimco udviklede en løsning, der uomtvisteligt klarede problemet, men Jimmy K. Larsen havde svært ved at dokumentere, hvad han havde lavet. Derfor var det småt med nye ordrer, selvom Daloons anlæg blev rosende omtalt i fagmedierne.

»Der var jo nærmest ikke sket noget inden for ventilations-

branchen i 30-40 år, så det var ret revolutionerende. Men du sælger ikke noget ved at gå ud og sige: Det virker, mester, men jeg ved ikke hvorfor,« siger Jimmy K. Larsen, der fortsatte arbejdet på værkstedet.

Nedbrød forurening

Efterhånden stod det klart, at UVC-strålerne rent faktisk nedbrød forureningen i luften og endda rensede ventilationskanalerne. Spildproduktet var

fint støv, der ikke udgjorde nogen fare.

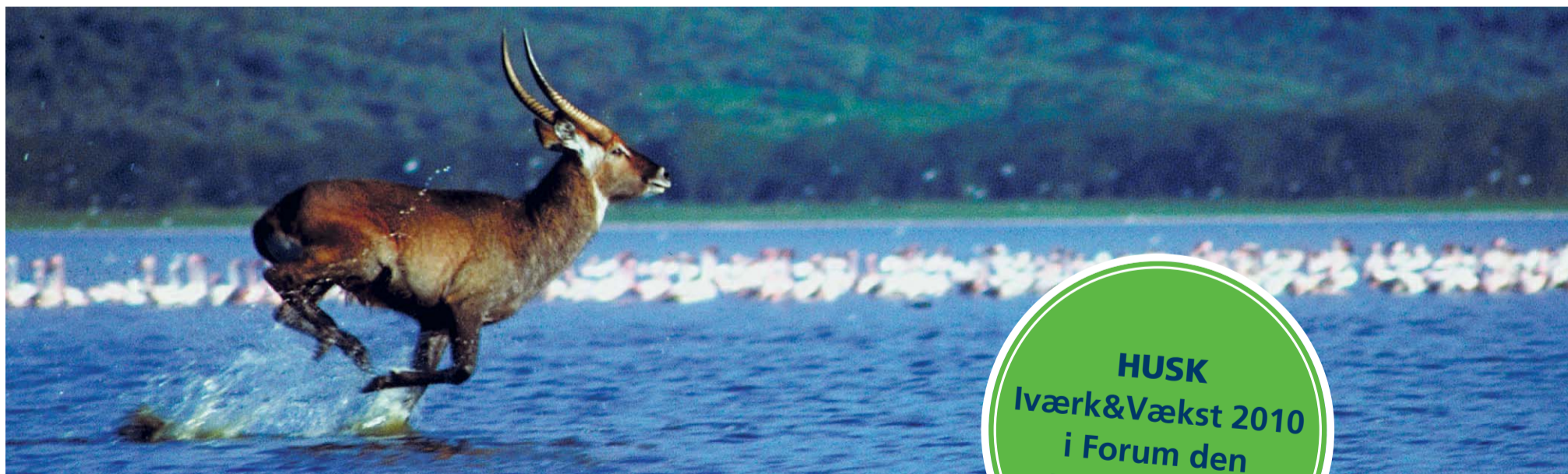
Daloon endte med at bestille endnu et anlæg, og Jimmy K. Larsen fik for ti år siden patent på sin opfindelse.

Samtidig blev han kontaktet af hotelkæden Scandic, der var interesseret i rensning af udluftningen fra sine storkøkkener. Det har siden givet arbejde til en særlig afdeling i firmaet, der primært beskæftiger sig med løsninger til hotelkøkkener og køkkener på krydstogt-

skibe. »På et skib er man ekstra optaget af brandsikkerheden, og samtidig må der ikke lugte af friture oppe ved siden af swimmingpoolen,« siger Jimmy K. Larsen, der har indkasseret pæne millionoverskud igennem årene.

I øjeblikket er der 10 ansatte i Jimco, der selv designer og monterer produkterne, men får dem fremstillet hos underleverandører.

jens.bertelsen@borsen.dk

HUSK
Iværk&Vækst 2010
i Forum den
10. og 11. sep.

BØRSEN ER MEDIESPONSOR FOR IVÆRK&VÆKST 2010

Gazelle dna består af iværksætteri og vækstvilje, og nutidens iværksættere har alle forudsætninger for at blive fremtidens gazeller. Børsen har fokus på vækst og kårer hvert år dansk erhvervslivs absolutte hurtigløbere. Samtidigt er Børsen iværksætternes foretrukne daglige nyhedsplatform på print og online. Derfor er det naturligt for os igen i år at være med på Danmarks største event for iværksættere og vækstvirksomheder.

BESØG BØRSEN PÅ STAND 600